

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS
1950. GADA 29. MARTA

Nr. 137 (5831)

19.

NOVEMBRIS,

SESTDIENA,

1988. GADS

Maksa 3 kap.

Cienījamie lauku darbaļaudis!

20. novembrī visa padomju tauta atzīmē Lauksaimniecības un agrorūpnieciskā kompleksa pārstrādājošās rūpniecības darbinieku dienu.

Mūsu rajonā, tāpat kā visā valstī, visaktuālākais uzdevums ir apgādāt iedzīvotājus ar pārtiku. Katru gadu mēs plānojam palielināt ražošanu un uzlabot iedzīvotāju apgādi ar produktiem. Šinī nolūkā tiek darīts ne mazums. Tomēr tas vēl ir nepietiekami. Un tāpēc jautājums par iedzīvotāju apgādi ar pārtikas produktiem joprojām ir aktuāls.

Meklēt vainīgos tagad nav īstais laiks. Mums jāizanalizē pašreizējais stāvoklis un jāatrod, ka laukos tas patlaban uzlabojas. Mēs daudzus gadus mācījām zemkopjus, kā art zemi un sēt, lopkopjus — kā barot lopus un slaukt govīs, vadītājus — ko darīt un kādos termiņos. Taču mēs bijām aizmirsuši, ka zeme un īsts saimnieks necieš šablonu un administrēšanu, ka nevar visām saimniecībām uzspiest vienādu saimniekošanas modeli.

Mēs sākām daudz agitēt un atrāvāmies no zemes. Tāpēc pretrunas laukos palielinājās. Tagad noma un nomas darbuzņēmums, ģimeņu

posmi un citas progresīvas darba formas arvien vairāk ienāk lauku dzīvē, darba darītājs kļūst pats par savu likteņa lēmēju un savas saimniecības saimnieku.

Biedri! Tikai četrus gadus mūsu valstī rit partijas sākta pārbūve. Arī mūsu rajonā ir kolektīvi, kuri sasnieguši augstus rezultātus. Viņu vidū — Ļeņina kolhozs (priekšsēdētājs P. Barkovskis), kolhozs «Sarkanā ausma» (priekšsēdētājs P. Vosorovs), Dzeržinska kolhozs (priekšsēdētājs P. Elsts), kolhozs «Zelta vārpa» (priekšsēdētājs V. Valters), agrofirma «Krasnij Oktjabrj» siera rūpnīca (direktors P. Zukulis) un lina fabrika (direktors J. Vasiļevskis).

Mēs ticam, ka stagnācijas izpausmes laukos tiks likvidētas.

Novēlam jums, lauku darbaļaudis, panākumus darbā!

Lai jums ir stipra veselība, daudz personiskās laimes, lai ik jūsu darba solī pavadā labvēlīgi laika apstākļi!

RAJONA AGRORŪPniecības
APVIENĪBA

LATVIJAS Republikāniskajā arodbiedrību padomē izveidota grupa, kuras uzdevums ar koordinēt strādnieku kontroli pār tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un pakalpojumu sfēras uzņēmumu darbību. Tajā iekļauti partijas un padomju orgānu, arodbiedrību, komjaunatnes un tautas kontroles komitejas pārstāvji un tiesību aizsardzības iestāžu un resoru kontroles darbinieki. Šajā sakarā LATINFORM korespondents Sergejs Ļašuškins tikās ar LRAP dzīvokļu un sadzīves daļas vadītāju O. NOVIKOVU un uzdeva viņam vairākus jautājumus.

tā pat pārtaps par šādu sociālu institūtu.

— Vai nevar iznākt tā, ka strādnieku kontroles aktivizēšanās vienīgi piespiedis «lietišķos» cilvēkus kļūt izmanīgākiem?

— Strādnieku kontroles uzmanības lokā būs viss ceļš, ko preces noiet no rūpnīcu vārtiem

— Biedri Novikov, kāpēc, jūsuprāt, arodbiedrībām radusies nepieciešamība aktivizēt strādnieku kontroles lomu?

— Vispirms jau strādnieku kontroles uzdevums ir vērēt sabiedrības uzmanību uz liekajiem posmiem preču un pakalpojumu sadales mehānismā. Kā jau jūs pats saprotat, šī vajadzība pašlaik sabiedrībā ir īpaši akūta. Deficīta apstākļos no tirdzniecības tālu stāvošiem cilvēkiem bieži vien nākas saskarties ar «pašdarbniekiem» — pārpircejiem. Tieši viņu darbība lielā mērā nosaka netiešo, neviena konkrēta resora nesankcionēto cenu paaugstināšanos pieprasītām plaša patēriņa precēm. Domāju, ka tas attiecināms arī uz augstas kvalitātes pārtikas produktiem.

Tālāk daži vārdi par pakalpojumu valsts sfēru.

Pēdējos gados, no vienas puses, bijusi vērojama pakalpojumu cenu celšanās dinamika un, no otras puses, to kvalitātes pa-

AKTUĀLA INTERVIJA

Kāpēc mums vajadzīga strādnieku kontrole?

Uz LATINFORM korespondenta jautājumiem atbild Latvijas Republikāniskās arodbiedrību padomes dzīvokļu un sadzīves daļas vadītājs O. NOVIKOVs.

zemināšanās likne. Šīs tendences arvien vairāk mūs spiež pāriet uz tādu dzīvesveidu, ko es raksturotu kā naturālo komunālo saimniecību.

Bieži vien mūsu draugu draugi uz pazišanās pamata šuj mums uzvalkus, mēs palīdzam viņiem labiekārtot dzīvokli, viņi mums — pārvietot mēbeles. Mēs viņiem, savukārt, atrodam meistar, kas televizora remonta kvītī neierakstīs šķietami bojātas detaļas nomaļņ un tā tālāk.

Taču tas viss notiek tajā laikā, kad mums vajadzētu atpūties, audzināt bērņus... Saprotiet, mēs esam nokļuvuši tādā kā apburtā lokā: mēs nevaram labi strādāt, jo nav nokārtota sadzīve, un nevaram normāli dzīvot, jo slikti strādājam.

— Tomēr, meklējot izeju no šīs situācijas, izšķirošā loma var būt vienīgi saimnieciskajai reformai...

— Sabiedrībā, kur ekonomika vairāk atbilst cilvēku priekšstatiem par tikumību, nepieciešamība pēc sabiedriskās kontroles samazinās līdz minimumam. Tāpēc mēs uzskatām, ka strādnieku kontrole varētu būt efektīva tieši šajā republikas ekonomiskās atjaunošanas posmā, kad vēl galīgi nav demontēts vecais ekonomiskais mehānisms.

Turpmāk strādnieku kontrolei, piemēram, varētu būt izšķirošā loma, veidojot republikā patērētāju interešu aizsardzības kustību. Un, ko var zināt, varbūt

līdz brīdim, kad tās veikalā nonāk pircēju rokās. Citiem vārdiem sakot, mēs savu darbu veidosim tā, lai nepaliktu neviena sānceļa, pa kuru deficītā produkcija varētu nokļūt melnā tirgus vai, teiksim, nejašu cilvēku rokās. Tas pats attiecas arī uz sabiedrisko ēdināšanu un pakalpojumu jomu.

Saprotiet mani pareizi. Strādnieku kontrole nekādā ziņā nav kaut kāds soda orgāns. Gluži otrādi, tās uzdevums ir veicināt, lai tirdzniecības un pakalpojumu jomā beidzot tiktu radīti normāli darba un sadzīves apstākļi. Bet par sodu negodīgām darbiniekam kļūs viņa izslēgšana no arodbiedrības.

Domāju, ka pašreizējā situācijā valsts tirdzniecības un patērētāju kooperācijas darbinieku arodbiedrības republikāniskajai komitejai vajadzētu drīzāk īsti izvērst savu darbību. Bet mēs LRAP personā to visnotaļ veicināsim, protams, sadarbībā ar saimnieciskajiem orgāniem. Vai tad iedzīvotāju apkalpošanas sfērā jau izmantotas visas iespējas ieviest mūsu zemē uzkrāto labāko pieredzi? Vispirām kārtām es te runāju par brigādes darba formām, ģimenes darbuzņēmumu un nomas darbuzņēmumu. Nekavējoties un kompleksi ieviesti, šie pasākumi neapšaubāmi veicinās arī pakalpojumu sfēras darbinieku nopelnītās darba algas palielināšanos.

— Paldies par sarunu!

J. SILICKA foto

● Dzeržinska kolhozs ir viena no tām rajona saimniecībām, kur pēdējos gados visumā sekmīgi attīstās lauksaimnieciskā ražošana. Te liels nopelns ir gan kolhoza darba darītājiem, gan speciālistiem, gan arī saimniecības priekšsēdētājam Pēterim Elstam (attēlā). Stājies pie kolhoza vadības stūres, viņš enerģiski sāka pilnveidot darbu organizāciju, risināt citus jautājumus, kas saistīti ar lopkopības un zemkopības produkcijas ražošanas kāpināšanu.

● Interviju ar Dzeržinska kolhoza priekšsēdētāju Pēteri Elstu par paveikto un mazas saimniecības problēmām, kā arī citus materiālus, kas veltīti agrorūpnieciskā kompleksa darbiniekiem, lasiet mūsu laikraksta 3. lappusē.

Ievēlēti partijas rajona organizācijas XXII konferencē

Latvijas KP rajona organizācijas revīzijas komisijas locekļi

Vladimirs Agafonovs — Preiļu rajona statistikas nodaļas priekšnieks.

Leonards Bauze — personālais pensionārs.

Bronislava Vaivode — republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta kadru sagatavošanas inženiere.

Svetlana Vaivode — Preiļu patērētāju biedrības vairumtirdzniecības bāzes veikala vadītāja.

Laimonis Vindelis — Oškaina kolhoza galvenais grāmatvedis.

Valdis Gavriļenko — kolhoza «Jersika» darba drošības tehnikas inženieris.

Jānis Domuļevs — M. Gorkija kolhoza galvenais dispečers.

Antons Znotiņš — kolhoza «Nākotne» agronomis.

Juris Leicis — Upenieku ciema Tautas deputātu padomes izpilddarbinieks, priekšsēdētājs.

Valentīna Maksimova — Ļeņina kolhoza partijas organizācijas atbrīvotā sekretāre.

Natālija Rubine — K. Marksa kolhoza galvenā ekonomiste.

Anatolijs Sabanskis — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» plānu un ekonomiskās nodaļas priekšnieks.

Faina Smirnova — Līvānu eksperimentālās bioloģiskās rūpnīcas ekonomiste.

Marija Fedotova — agrorūpniecības kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētāja.

Pēteris Elsts — Dzeržinska kolhoza priekšsēdētājs.

Rīt — svētki lauksaimniecības un agrorūpnieciskā kompleksa pārstrādājošās rūpniecības darbiniekiem

Labākie ražas novācēji

PAR LABĀKAJIEM KOMBAINIERIEM 1988. gada sezonā kļuvuši — J. Ozoliņš no agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» (iegūta 491 balles), K. Detkovs no Oškalna kolhoza (462 balles), A. Sotniņš no kolhoza «Nākotne» (457,4 balles), U. Freimanis no kolhoza «Zelta vārpa» (457,2 balles), K. Lojāns no Oškalna kolhoza (455 balles), V. Kūkusiliņš no Oškalna kolhoza (447 balles), J. Kavinskis un J. Caune no kolhoza «Jersika» (iegūtas attiecīgi 442 un 414 balles), J. Slūka no kolhoza «Sīlukalns» (404 balles) un A. Čermeņiņš no kolhoza «Zelta vārpa» (402 balles).

PAR KARTUPEĻU NOVAKŠANAS LABĀKAJĀM APKALPĒM 1988. gadā atzītas V. Agafonova (agrofīrma «Krasnij Oktjabrj», iegūtas 55 balles), R. Rubena un P. Dabara (kolhozs «Zelta vārpa», 53 balles) un M. Turkupoja un A. Bistrōva (kolhozs «Zelta vārpa», 51 balles) vadītās apkalpes.

PAR LABĀKAJIEM LINU KOMBAINI KOMBAINIERIEM 1988. gadā kļuvuši G. Spūlis (apvienība «Ražība», nopļūkti 189 hektāri), A. Kārklis (Oškalna kolhozs, nopļūkti 72 hektāri) un E. Upiņš (kolhozs «Dzintars», nopļūkti 65 hektāri).

Lai strādātu...

BALTAS pūkas klāj zemi. Maigurs, Agrita, Igeta kā putnēni izspurdz pagalmā un priecājas par pirmo sniegu. Nu varēs sniegavīru celt, ar ragaviņām un slēpēm vizināties. Nu viņiem pašiem ir savs sniegots pagalmi, plaviņa, dārzi, kur no sirds izskrieties. Un neskanēs māmiņas strostēšana: «Bērni, neskrīniet uz ielas! Tur mašīnas! Bērni, neņemiet rokā ne tīro sniegu!»

Jau kopš vasaras šī Vuškārnieku ciema viensēta ir viņu — Intas un Māra Daugaviešu — un visas draudzīgās mazuļu sešotnes jaunās mājas. Pašu noskatītā, kolhoza «Zelta vārpa» atvēlēta viensēta, kura vairākus gadus bija pamesta lauku māja, nu atguvusi dzīvību un otru mūžu.

Pamatīga māja. No laukakmeņiem slietā kūts un skūņa sienas vēl tagad rada cieņu pret namdariem un varbūt — pat nelielu skaudību. Tomēr prata agrāk cilvēki parasto laukakmeņi izmantot tā, ka šis celtnes priecē paaudžu paaudzes. Tiesa, kādreiz ar vienu būvēta viensēta tagad mazliet jāremontē, šis tas jāatjauno. Māris šo darbu prot.

Vērigs lasītājs varbūt atceras, ka pirms kāda laika laikrakstā stāstījām par Māri Daugavietu — labu celtnieku vienā no Līvānu

pilsētas uzņēmumiem. Nav šaubu — viņš pratis uzlikt jaunu jumtu saimniecības ēkām, izremontēt māju, pirti. Jau šopavasar paspēts daudz. Saimniecība ļoti ieinteresēti izvērtējusi jaunās ģimenes vajadzības un remontam atvēl kokmateriālus un visu pārējo nepieciešamo. Mārim atliek tikai izbīvēt laiku un mazpazām sakopt savu saimniecību.

Nebūtu godīgi sacīt, ka šī jaunā daudzdzīvnieku ģimene uz laukiem pārcēlās tikai tāpēc, ka šobrīd tas ir moderns, it kā prestiža lieta. Viens no iemesliem — kuplā ģimene. Seši bērni jāapgūst, jāpabaroti, jāizskolo. Kā mēr Inta «brauca» uz slimnīcu pēc brālīšiem un māsīnām. Mārim vienam bija jāpelnā iztika ģimenei. Būsim atklāti: pat triju celtnieku algas sešiem bērniem nepietīktu, kur nu vēl vienai. Arī pabalsti niecīgi. Inta sacīja, kā ir: «Bija apnicis skaitīt katru kapeiku. Nebija laika bērns pārredzēt. Arī darbs starp dekāta atvaļinājumiem Līvānu eksperimentālajā mājā būves kombinātā nebija ne sirdij, ne veselībai tuvs. Nācās strādāt ar stikla vati».

Tāpēc Māra priekšlikums pārcelties uz kolhoza «Zelta vārpa», strādāt fermā, iekopt piemājas zemi, audzēt lopus, liesies pienamā un pašsaprotama lieta.

Tajā liktenīgajā brīdī, kad jaunā ģimene prātojusi par dzīves un darba vietas maiņu, visnervozāk juties Intas māmiņa. Kā jau pilsētas sievietei, viņai laikam liesies, ka meitai nav ko sevi apgrūtināt ar lauku dzīves sūrumu. Vai tad nepietiek ar to, ka seši mazie jāapmazgā, jāpāēdina, jāapmiļo. Ka tik znōta solis nebūtu pārsteidzīgs...

Un — tavu brīnumu! Inta smeļ, ka tagad iznāk vairāk laika pabūt kopā ar bērniem. Ferma atrodas (viņa strādā par brigadieru) līdzās mājai. Māris ir govju mehanizētās slaukšanas meistars. Algas labas.

Arī savā kūtī jau ruskš sīvēni, mielastu gaida kazīņa. Pūka (visas ģimenes milule). Starp citu, Pūkai esot raksturs. Bez starpgadījumiem pienu tā atdodot tikai meitenēm. Paaugusies telīte, pavisam drīz uz kūti atvedīs govī. Mūsu īsās tikšanās reizēs savas dzidrās balstiņas demonstrēja gaiļēni. Bet ko bērniem nozīmē savs suns un kaķis, nav gari jāstāsta...

Ista lauku idille, kurā tik ļoti patīk mazajiem un kurās viņiem tik pietrūka Līvānos! Ir labi, ka Māris prata pārliecināt sevi un dzīvesbiedri, ka jāatstāj, teiksim atklāti, ekoloģiski netīrie Līvāni un bērni jāved uz laukiem.

Jauno zemnieku ikdiena nav viegla. Jāstrādā daudz. Un tomēr Māris nesūrojas, bet saka: «Vienīgā problēma — laika trūkums». Iemācīties varot jebkuru darbu. Un spēka arī pulka. Ja jau Vuškārnieku slaucamo govju novietnes slaukšanas operators Pēteris Ritiņš (drīz pensionārs) nesūdzas, tad viņam — divdesmitpiecgadīgam vīrietim — tāda doma pat prātā nenāk.

Soruden ģimene piemājas dārziņā vāca pirmo ražu, un nu jau šoziem ir pašiem savs miltains kartupelis. Un vēl. Inta, Māris, tāpat kā visi vecāki, ļoti grib, lai bērni iemācās strādāt. Tie pāris simt metru no mājām līdz fermai pat divgadīgajam Maiguram jau itin viegli pārvarami, ko nu runāt par «lielajiem». Slaukšanas reizē var aizskriet uz fermu kādu brūnaļu apmiļot...

Sovasar aplūkotās tuvākās riekstus, brūkleņu un dzērveņu vietas. Saka: ogu bijis kā nosēts. Bet pirms Jaungada varbūt visi dosies uz mežu pēc eglītes...

Nobeldzot šo nelielo stāstījumu par pilsētnieku ģimeni, kura pārcēlusies uz laukiem, patejīšu, ka Māris šobrīd ir otrais labākais kolhoza «Zelta vārpa» govju mehanizētās slaukšanas meistars. No vienas govs viņš šogad plāno izslaukt apmēram 4200 kilogramus piena. Un tas ir saprotami. Jo, Intas un Māra vārdiem runājot, viņi šurp nav braukuši uz britiņu piebūvētiem, bet gan dzīvo un strādā.

A. VELDRE

ATELĀ: mājās bija tikai Maigurs, Agrita, Igeta, arī māmiņa un tētis. Pārējie trīs — Marika, Julana un Gaitis — tobrīd sēdēja skolas solos.

J. SILICKA foto

Par mazas saimniecības lielajām problēmām

● Vēl ne tik sen uzskatījām: jo lielākā saimniecība, jo vieglāk organizēt lielražošanu. Nu sākam domāt: ko darīt ar mūsu lielajiem kolhoziem, kuriem darbi neiet no rokās, — sadalīt mazākās saimniecības, veidot lauksaimnieciskus kooperatīvus, fermeru saimniecības?

Dzeržinska kolhozam kādreizējā apvienošana, pievienošana un līdz ar to — lielražošana gājusi secen. Taču, kā izrādās, arī mazā saimniecībā ir papildam lielu problēmu. Par to — saruna ar Dzeržinska kolhoza priekšsēdētāju PĒTERI ELSTU.

— Vai šogad sarāzosiet un piegādāsiet valstij plānoto daudzumu piena, gaļas, graudu?

— Gada plānu piena un gaļas pārdošanā valstij, šķiet, izpildīsim bez aizķeršanās. Graudu pietika gan plānam, gan virsplānam. Aprēķinājām, ka šogad tos izdevīgi pārdot virsplānā, jo varēja iegādāties spēkbarību. Tā, lūk, 400 tonnu vietā valstij esam nodevuši 722 tonnas.

Nevelcās vienīgi ar līnīm. Daļa līnu produkcijas bija nekvalitatīva, un valsts šādu produkciju nepēma pretī. Tāpēc plānu izdevās izpildīt tikai par 96 procentiem.

Jāsaka: arī kopumā augkopība vēl pilnībā nav nostiprinājusies, tās attīstības līmenis ir zemāks nekā lopkopībā. Lai gan arī lopkopībā mums problēmu netrūkst.

— Kas bremzē darbu gaitu? Kādas problēmas īpaši asi izjūtat?

— Galvenā problēma — nepietiek lopkopības fermu. Jāsamierinās ar to, ko paši būvējam, rekonstruējam. Centralizētā veidā Dzeržinska kolhoza gadu gaitā nekas nav uzcelts. Ne saimnieciskām, ne sociālām vajadzībām.

Saimniecības vadību pārņēmu pirms dažiem gadiem. Nebija īstas prasmes, varbūt — pat vilcības, lai «pierādītu», «sarunātu», ka mēs arī esam kopsaimniecība, kurai nepieciešamas jaunas, lielākas fermas, ka mums vajadzīgs kultūras nams, kantoris, bērnu dārzs, ēdnīca. Pieredzējušie «dūži» celtniecības, transporta un citas lietas nokārtoja veiklāk arī tāpēc, ka viņi bija lielsaimniecību vadītāji, bet mūsu kolhoziņu rajonā uzskatīja par tādu, kuru tā vai citādi vienreiz kādam pievienos.

— Un tomēr — kādas ir perspektīvas ražošanas palielināšanai?

— Gribas ticēt, ka nākamgad sāks būt apsolīto fermu. Tad varēsim palielināt gaļas ražošanu. Līdz šim katru gadu pārdevām 70 tēliņus citām saimniecībām, jo pašiem nebija, kur tos izvietot. Ja būs ferma, jaunopus nobarosim gaļai pašī. Kāpināsim ražošanu, būs arī nauda. Lai gan par pēdējo jāsaka, kā ir. Uzskatu, ka lopkopības produkcijas iepirkuma cenas neatspoguļo reālo situāciju. Tehnika, būvmateriāli un citas lauksaimniecībai nepieciešamās lietas kļūst arvien dārgākas, bet lopkopības produkcijas cenas nemainās. Kāda te var būt ieinteresētība?

Ļoti ceram, ka beidzot tiksim arī pie bērnu dārza, kultūras nama, ka ar laiku mums būs plašāks kantoris, ēdnīca.

— Laukos daudz ko izšķir cilvēki. Kā rūpējaties par viņiem?

— Mums ir labi mehanizatori. Pašlaik tie ir gados jauni cilvēki, jo vecāki paaudze aizgājusi pensijā. Cenšos aizstāvēt jauno intereses.

Mēs rūpējamies par saviem cilvēkiem, par viņu nodrošināšanu ar dzīvokļiem vai dzīvojamām mājām. Turpmāk plānojam būvēt tikai viensētas. Dzīvokļi vaadzīgi tiem, kuri ierodas uz lauku, bet pamatiedzīvotājiem nepieciešama sava māja. Dažas ģimenes iekārtojis vecajās viensētās, daži grib celt savu māju atālāk no ciemata. Lai varētu savu piemājas saimniecību iekopt, lai līdzās būtu ganības. Jau tagad ir skaidrs, ka ole jaunās fermas (tur, starp citu, ļoti skaista vieta) būvēsim pāris dzīvojamās mājas. Lai cilvēkiem līdz fermai nav jāmēro kilometri.

Atklāti sakot, ar individuālo celtniecību un būvēšanu saimnieciskā kārtā viegli tomēr neiet. Grūti dabūt celtniecības materiālus, tos atvest, «Blats», kas

vēl joprojām nav izskausts no mūsu dzīves, ir nežēlīga lieta. Ja tev nav nekā, ko dot pretī, ar tevi nevienš īpaši nemaz nerunā...

Brīžiem domāju: «Kas es esmu? Sagādnieks? Meklētājs?» Tā nu iznāk, ka vienmēr jālauza galva, kur kaut ko «izsist», «dabūt», nevis par to, kā audzēt malzi.

Lauku ļaudis ir pelnījuši vairāk. Pilsētai beidzot jāatdod parāds. Īpaši celtniecībā. Ja mums nekad un nekas celtniecības lietās nav pienācies no rajona budžeta, varbūt tagad pienāktos vismaz objektu iekļaušana celtniecības organizāciju plānos un celtniecības termiņu nepārcešana no gada uz gadu.

Nesaprotu arī tādu faktu, kā vieglo automašīnu sadale. Tā jau nav, ka rajons nemaz nesāņem, piemēram, zīģuļus. Dīemžēl mūsu puses mehanizators vai lopkopis tos nopirkt nevar. Triju gadu laikā esam dabūjuši tikai vienu «zīģuļi». Ja cilvēkam ir godīgi nopelnīta nauda, ir vēlēšanās nopirkt mašīnu, kāpēc viņš to nevar izdarīt? Kāpēc tā? Bet par lauku veikalu apgādi ar pārtikas precēm nemaz runāt negribas...

— Arī jūs, cik zinu, neiztiekat bez līgumdarba strādniekiem. Tagad izskan daudz un dažādas domas par Aizkarpatu ļaudīm un darba līgumiem, ko ar viņiem noslēdz saimniecības...

— Jā, bez līgumdarba strādniekiem neiztiekam. «Aizkarpatu brigādes» organizēja rajona agrorūpniecības apvienības dispečerdiens. Dīemžēl biešu ravētāji (vismaz Aizkarpatu ļaudis) nevēlas noslēgt līgumu par galarezultātu, proti — saņemt par darbu atbilstoši sarāzotajai produkcijai. Mums savukārt ir izdevīgi noslēgt līgumu, gan par visu platību ravēšanu, gan arī par novākšanu. Ja vietējie cilvēki izteiktu vēlēšanos noslēgt līgumus un strādāt, mēs labprāt ietu viņiem pretī. Kaut gan maz ticu, ka kāds brauks uz Dzeržinska kolhozu. Šādas iespējas vispirms varētu izmantot saimniecības, kuras atrodas pilsētu tuvumā.

— Kāds ir jūsu viedoklis par topošo rajona agroapvienību? Vai jūs varat piedāvāt savu tās modeli?

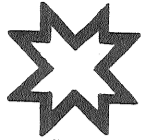
— Esmu iepazinies ar Ventspils rajona iecerēm, kas patīk arī dažiem mūsu rajona saimniecību vadītājiem. Jā, turienes modeļi nav sliksti. Taču tas, acīmredzot, pilnīgi pieņemams tikai spēkāgājām saimniecībām. Man šķiet, ka ventspilnieki plāno paturēt pārāk maz speciālistu, bet mūsu rajona agrorūpniecības modeļis savukārt viņu paredz par daudz. Manuprāt, jāiet videsceļš — pusei no pašreiz esošajiem speciālistiem vajadzētu būt arī jaunajā agroapvienībā.

Iespējams, ar laiku statusu varēs samazināt. Mēs savā kolhozā (varbūt citās saimniecībās arī) domājam, ka rajonā tomēr jābūt dažiem speciālistiem, kuri kārtos celtniecības lietas. Patlaban mēs pašī, piemēram, «izsist» celtniecības materiālus nevaram. Vaadzīgs arī inženiertehniskais dienests.

Mūsu rajonā allaž ir tā, ka katra saimniecība saskata tikai savas intereses, tātad — tās arī aizstāv. Nupat dalījām mašīnas, kas pienācās par virsplānā pārdotajiem graudiem. Dalījām mēs pašī — saimniecību vadītāji. Un vienalga bija neapmierinātie. Lūk, tāpēc uzskatu, ka koordinātoriem rajonā tomēr jābūt.

— Paldies par sarunu!

Pēteri Elstu intervēja
A. ILJINA

MANTOJUMS

● Lielas ir mūsu teiku bagātības. Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūta Folkloras nodaļas fondos glabājas pāri par 57 tūkstošiem teiku.

Vecie folkloras teicēji atceras, ka senāk teikas stāstītas vai par katru kalnu, ezeru, upi, par katru lielāku akmeni, par notikumiem un personām, kam bijusi saskare ar zemiņu dzīvi un kas izraisījuši to interesi. Tautas atmiņa iesniedzas tālā senatnē, turklāt teikas ne tikvien atklāj vēsturiskos notikumus mūsu zemē, bet arī parāda sava laika cilvēku attieksmi pret tiem.

Teiku vielu, motivus un tēlus savos darbos izmanto rakstnieki un mākslinieki, teikas noder audzināšanas darbam.

Pilišķu piļskolns

Vacī ļaudis stosta šaidu teiku par Pilišķu piļskolnu.

Senejūs laikūs, kad zeme bejuse augleiga un nasuse divkorteigu ražu, tad piļskolnam bejušas durovas zimeju pusē. Pi durovu uz sliķšņa gulējis malns suns, un skaista princese stovējuse Iksā, Iksā

bejuši vairoki orūdi, kurūs bejuse zalta nauda. Kam vajadzējis naudas, tys varējis dabot tikai uz atdušonas. Kas naatdevis naudas atpakaļ, tam bejis ļūti gryut dzeivot, tū vīnmār lītūns žnaudzis.

1930. gadā Vārkavā pierakstījis A. Vaivods.

Par Jersikas piļskalnu un apkārtni

Jersikas piļskalns vēsturē minēts ap 1209. gadu. Tā kā par šo piļskalnu ir daudzas interesantas teikas un nostāsti, lai atmināties dažus, kurus es zinu.

Jersikas piļi senāk dzīvojis Visvalds, kura vadībā bijuši vairāki tūkstoši cilvēku. Ap šo piļskalnu agrāk bijuši daudzi avoti, no kuriem tagad ir tikai daž. Bēgot no vāciešiem, Visvalds vienā no tiem kādā senlaiku krūzē noglabājis lielu summu zelta naudas. Vēlāk, kad piļskalns pārgājis vāciešu rokās, piļi valdījis cits barons. Piļs strādnieki, tīrdami šo avotu, ir atraduši Visvalda lieto zelta naudas krājumu. Tā kā viņi ir bijuši tikai divi, baronam nav nekā teikuši. Strādnieki naudas krūzi aiznesuši un noglabājuši citā avotā. Ja naudu no krūzes nēmuši, tad pēc zināma laika tikpat liela vērtība bijusi jāatliek atpakaļ. Ja nauda nēfikusi ielikta, tad naudas nēmējam uz visu mū-

žu pārgriezies gīmis, acis kļuvušas sarkanās un ir stipri sāpējušas un dažreiz vajadzējis ziedot pat dzīvību. Otram arī strādnieki nedrīkstējuši teikt, kur nauda atrodas, pretēja gadījumā draudējusī nāve. Pēc šo cilvēku nāves neviens nav zinājis, kur nauda atrodas, bet viņu pēcnācēji ir bijuši ar greiziem gīmjēm un sarkanām acīm. Tagad šiem cilvēkiem ir jau ceturta paaudze ar sarkanām acīm un citām pazīmēm.

Ir pagājuši vairāki gadu simteņi, un šīs bagātības neviens vairs nezina, arī neievēro. Droši vien, ja šais avots kas meklētu, atrastu vērtīgas lietas, kas liecinātu par mūsu senču dzīvi.

1929. gadā Līvānos pierakstījis J. Kalnmalis.

Par Jersikas piļskalnu man stāstīja pie Jersikas dzīvojošs vecītis, kuram bija ap 100 gadu. Si teika norakstīta no vecīša vārdiem.

Sensenos laikos ap Jersikas piļskalnu dzīvoja brīva latviešu tauta. Pagāja daži gadi, un šai tautai sāka uzbrukt ienaidnieki. Ienaidnieki uzbruka vairāk nakti, aplaupīdami veselas ģimenes, un devās atkal meža biežokni. Lai aizsargātos no ienaidnieku uzbrukumiem, vajadzēja gādāt par apcietinājumu būvi. Kādā jaukā vasaras vakarā virsaitis sapulcināja visus apkārtēdzīvotājus uz kopēju sapulci, lai apspriestu par to. Sapulce notika pie Daugavas krasta uz kāda kalniņa, kuru no abām pusēm ieslēdza vidēja lieluma upes. Ap pusnakti šai sapulcei uzbruka laupītāji; norisinājās asiņai-

nas cīņas. Pēc maza brīža ienaidnieki tika sakauti un padzīti. Šai vietā nolēma būvēt apcietinājumu, jo šeit vajadzēja aizsargāties tikai no vienas puses, — pārējās daļas ierobežoja ūdens. Piļskalnu sabēra kareivji ar cepurēm. Pagāja laiks, un apcietinājums bija gatavs. Piļskalnu aptaisīja ar augstu sētu, un apkārt piļskalnam bija aplaists ūdens; vēl tagad ir novērojams piļskalnam apkārt grāvis. Kad piļskalns bija gatavs, tad virsaitis droši valdīja par apkārtni un viegli atsita ienaidnieku uzbrukumu.

1926. gadā Līvānos pierakstīja J. Bikaunieks.

Nūstosts par Vasarānu un Kotānu sādžu

Sausu zemi teļrumā ar veseri dauzūt, veserim nūlyuzs kots. Vesers nūriņpojs nu kolna leji, — ti tagad ir Vasarāni; kots palicis kolnā, ti tagad Kotānu sādža.

69 gadus vecā Alberta Voltera stāstījumu 1956. gadā Rēzeknes pusē pierakstījis R. JOSTSONS.

Tiesa attaisno apsūdzēto

Oktoobra beigās Rīgā Latvijas Augstākā tiesa attaisnoja strādnieku Modri Lujānu. 14. jūnijā pārbūves atbalstīšanas mītiņā 24 gadus vecais apvienības VEF strādnieks ieradās ar plakātu. Tā augšdaļā zem aicinājuma «Lāsts tautu slepkavām» bija uzlīmētas Staļina un Molotova fotogrāfijas, zem kurām bija lasāms uzraksts «Nē! — Kangariem» un uzskaitīti dažu Padomju Latvijas un PSRS partijas un valdības vadītāju uzvārdi. Lujāns ar to domāja, ka stagnācijas gados šie cilvēki bija aktīvi administrēšanas un komandēšanas sistēmas darbinieki.

Latvijas prokuratūra, pēc kādas plakātā minētas personas telefona zvana ierosināja pret Lujānu krimināllietu, apsūdzot viņu ļaunprātīgā huligānismā un tišā valsts darbinieku un valsts

iekārtas apmelošanā. Lujānam draudēja brīvības atņemšana uz laiku līdz 5 gadiem. Viņš tika arestēts un ievietots izmeklēšanas izolatorā.

Ja tas viss notiktu kaut vai pirms pāris gadiem, tiesa visdrīzāk «uzliktu zīmogu» prokuratūras apsūdzības rakstam un Lujānu kā huligānu un padomju varas ienaidnieku ieslodzītu aizrēstēm, taču tagadējais, jaunajos apstākļos vecais paņēmieni neizdevās.

Lujāna lieta guva plašu rezonansi sabiedrībā. Notikumi, kas sākās kā konkrēta cilvēka aizstāvēšana, strauji pārauga cīņā par stingru likumības ievērošanu tiesvedībā, par reālu pilsoņtiesību un politisko tiesību nodrošināšanu.

Prāva, kas ilga 4 dienas pār-

pildītā zālē, beidzās ar attaisnojošu spriedumu.

«Nedomāju, ka tiesa attaisnoja manu aizstāvamo, pakļaudamās sabiedrības spiedienam,» pēc prāvas konstatēja Lujāna advokāts Bruno Liberts. «Es teikšu tā: atklātums ap šo lietu bija kā pretinde pret birokrātiskās mašīnas ietekmi, bet agrāk tieši tā izdarīja spiedienu uz tiesu. Savukārt tagad likumu «sagrozišana», iztopot augstiem ierēdņiem, vairs nebija iespējama».

Tādējādi Modri Lujānu pilnīgi attaisnoja, turklāt tiesa pieņēma blakus lēmumu attiecībā uz prokuratūras darbiniekiem, kas bija viltojuši dokumentus.

TASS — LATINFORM

Redaktors P. PIZELIS

Ir labi tad, ja savu laimi dzirdi,
Un savam mērķim preti rokas sniedz,
Ja redzi arī otra sirdi
Un viņa plaukstās prieku liec.

(M. Mišina)
Sveicam INGRĪDU SELICKU un EGILU ZAČI kāzu dienā!
Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija,
arodkomiteja

Mēs esam kā darba lemesis,
Kas spidīgas velēnas šķel.
Mēs — tavi saimnieki, zeme!
Tie, kas vada, kas veido, kas ceļ!

(A. Grigulis)

Daudz radošu veiksmju, darba prieku, mīlestību pret zemi, laimi personiskajā dzīvē novēlam Rudzātu padomju saimniecības kolektīvam svētkos!

Līvānu stikla fabrikas administrācija, partijas un komjaunatnes organizācijas, arodkomiteja

Rudzu vārpaš tīrumā —
Rupjas maizes sūpuliši,
Kviešu vārpaš tīrumā —
Baltas maizes sūpuliši,
Laužu darbs ir maizes tētis,
Zeme — maizes māmulīte.

(V. Lūdēns)

Sveicam K. Marksa kolhoza ļaudis lauksaimnieku dienā!

K. Marksa kolhoza valde, partijas komiteja, komjaunatnes un arodbiedrības komitejas

Smaga velēna un smaga vaga,
Maizei vienmēr sviedru sūrms klāt,
Tā šeit jūsu tēvi dzivot sāka,
Tā šeit dēliem vēlēts turpināt.

(Ā. Elksne)

Sveicam visus Leņina kolhoza ļaudis un mūsu šefus — Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes un Preiļu 2. vidusskolas kolektīvu svētkos — Lauksaimniecības un agrorūpnieciskā kompleksa pārstrādājošās rūpniecības darbinieku dienā!

Izsakām pateicību par jūsu apzinīgo darbu. Novēlam stipru veselību, darba un svētku prieku!

Leņina kolhoza valde, partijas birojs, arodbiedrības un komjaunatnes komitejas

Augt un preti saulei tiekties,
Spēku smelt no dzimtas zemes,
Spītēt vētrai, nenoliekties...

(J. Silazars)

Sveicam saimniecības kolektīvu Lauksaimniecības un agrorūpnieciskā kompleksa pārstrādājošās rūpniecības darbinieku dienā!

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija,
arodkomiteja

PREIĻU SAKARU MEZGLS

ziņo, ka ar 1988. gada 21. novembri automātiskajā telefonu stacijā «Rožupe» telefona numuru pirmais cipars 4 tiks apmainīts pret 5. Piemēram, iepriekšējais numurs bija 48522, jaunais numurs — 58522.

CIENIJAMIE PREILIEŠI!

Tos, kuriem ir dārga latviešu tautas dziesma, tos, kas to grib nest nākamajām paaudzēm un izjust jubilejas Dziesmu svētku saviļņojumu uz Lielās estrādes, lūdzam uz rajona kultūras nama jauktā kora mēģinājumu 24. novembrī plkst. 19.00.

Uz kopēju dziedāšanu mūs aicinās Daugavpils kultūras nama koris «Rūta» Terēzes Brokas vadībā.

LABOJUMS

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā publicētajā parakstā zem fotoattēla 2. lappusē pieļauta kļūda. Pareizi jābūt: «Apsāres darbu brigādi vada I. Murasko, bet P. Lustiņš ir A. Basko brigādes loceklis. Šī brigāde turpina strādāt minētajā objektā».

MAINA divistabu dzīvokli ar daļējām ērtībām (ir sakņudzārs) Līvānos pret vienistabas dzīvokli ar ērtībām. Zvanīt no plkst. 8.00 līdz 17.00 — 44039, pēc plkst. 19.00 — 42992.

PARDOD ķēvi kolhozā «Vārkava», autobusu pietura «Skujevka». Gavars.

16. novembrī Preiļos pie ceļmalas katlumājas PAZAUDEĀTS atslēgas. Atradēju lūdzu zvanīt pa telefonu 21548.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS nocenoto preču veikalā notiek paplašināta rūpniecības preču pārdošana par pazeminātām cenām (cenas pazeminātas par 40 — 50 procentiem). Veiksmīgus pirkumus! Administrācija

Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa,
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Aloizam Kazušam, TĒVU smiltājā izvadot.

Līvānu mežniecības kolektīva

Viens mūžs ir pēkšņi iris,
Un otra nebūs vairs.

(E. Stārste)

Esam kopā ar Sofiju Pastari sāpju brīdī, BRĀLĪ izvadot smiltājā.

Valsts veterinārā tīkla darbinieku arodbiedrība

Viss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas krīt.
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.

(A. Auziņš)

Izsakām līdzjūtību Monikai Sparānei, pavadot TĒVU kapu kalniņā.

Garkalnu fermas kolektīvs

Zeme sastingusi zlemas salā,
Nakti zvaigznes rāmi mirdz,
Atziet dusēt kapu kalnā
Darbīga un laba sirds.

(A. Strautiņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību DONATA GRIGUĻA piederīgajiem, izvadot viņu pēdējā gaitā. Preiļu «Lauktechnikas» MTA bāzes kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Sofijai Pastarei, BRĀLĪ smiltājā izvadot.

Kaimiņi

„LEŅINA KAROGS“
Laikraksts imāc grīdēnās ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Metiens 14204 eks., (latv. val. 10082 eks., krievu val. 4122 eks.).
Indekss 68169.
Pas. 1652.